

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2024-08-31

Region Västmanland

Oktober 2024

Sofie Plomér Sundqvist

Michael Wissén

Henrik Fagerlind

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska regional verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Regionstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2024-08-31 och som behandlats av regionstyrelsen 2024-10-01.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör.

Granskningsresultat

Godekonomisk hushållning

lakttagelser

Regionfullmäktige beslutade 2023-06-13 § 78 om Regionplan och budget 2024-2026. I planen anges fyra generella och övergripande målområden för regionens verksamheter och ekonomi; Nöjda och trygga invånare, Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet, Engagerade medarbetare med rätt kompetens samt Ekonomi i balans.

I regionplanen finns två finansiella mål inom målområdet "Ekonomi i balans" som berör regionens ekonomiska resultat och finansiella ställning.

- I delårsrapporten redovisas periodutfallet per 31 augusti 2024 för regionens finansiella mål samt prognostiserad måluppfyllelse per helår. Regionen väntas varken uppnå det finansiella målet om att under året uppnå fastställd ekonomiskt resultat eller målet om ökad soliditet.
- Den långsiktiga finansiella målsättningen, enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, innebär att det ekonomiska resultatet (balanskravsresultatet) över en konjunkturcykel ska motsvara två procent av skatter och generella statsbidrag. Med ett prognostiserat balanskravsresultat på -690 mnkr beräknas regionen på övergripande nivå inte nå det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning. Balanskravsresultatet över en konjunkturcykel (10 år) motsvarar med prognostiserat resultat 1,5 procent av skatter och generella statsbidrag.

I regionplanen finns det 13 mål inom 9 olika verksamhetsområden som knyter an till de regionövergripande målområdena med tillhörande indikatorer. Delårsrapporten saknar en redovisning av periodutfall samt bedömning av prognostiserad måluppfyllelse per helår för en majoritet av målen och indikatorerna.

- Av totalt 13 mål har 9 mål ej bedömts, 1 mål har bedömts som utvecklas i önskad riktning (grön), 1 mål som oförändrat/otillräcklig utveckling (gul) och 2 mål som utvecklas i oönskad riktning (röd).
- Av totalt 46 indikatorer har 23 indikatorer ej bedömts, 9 indikatorer har bedömts som gröna, 7 som gul och 7 som röda.

Regionen lämnar den sammanlagda bedömningen att regionen för år 2024 endast delvis uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning och att förbättring krävs inom flera delar. Både kostnadsnivå och kostnadsutvecklingstakt uppges vara i behov av kraftig sänkning för att klara framtida utmaningar. Vi noterar att det inte tydligt framgår av delårsrapporten hur regionen har landat i en delvis bedömning utifrån redovisat resultat.

Balanskravet

lakttagelser

Balanskravsresultat innebär att samtliga realisationsvinster och realisationsförluster som uppkommit vid försäljning av en anläggningstillgång räknas bort liksom orealiserade förändringar på placerade medel. I delårsrapporten redovisar regionen ett balanskravsresultat per 31 augusti 2024 på -561 mnkr. Motsvarande resultat föregående år uppgick till -627 mnkr.

Det prognostiserade balanskravsresultatet för 2024 uppgår till -690 mnkr, vilket avviker negativt mot budgeten för 2024 som uppgår till -53 mnkr. Regionen redovisade ett balanskravsresultat på -607 mnkr år 2023. I delårsrapporten anges att hela det prognostiserade balanskravsresultatet kan täckas av tidigare avsättningar för tillfälliga kostnadsökningar.

I delårsrapporten anges även att regionen maximalt kan täcka ett resultat på -800 mnkr med tidigare års avsättningar i eget kapital.

Samlad bedömning

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Är resultat i delårsrapport förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?		
- Finansiella mål	Nej [Sammanfattad motivering]	
- Verksamhetsmål	Ej bedömningsbar	
2. Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?		
- Följsamhet till balanskravet	Nej	

2024-10-11

Henrik Fagerlind

Sofie Plomér Sundqvist

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland i enlighet med avtal och revisionsplan 2024. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.